

STORTINGET

Representantforslag 32 S

(2023–2024)

fra stortingsrepresentantene Anna Molberg, Kari-Anne Jønnes, Mahmoud Farahmand, Olve Grotle og Trond Helleland

Dokument 8:32 S (2023–2024)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Anna Molberg, Kari-Anne Jønnes, Mahmoud Farahmand, Olve Grotle og Trond Helleland om å sikre bedre betingelser for næringsliv i statsallmenningene

Til Stortinget

Bakgrunn

Flere bedrifter, særlig i distriktskommuner, driver sin virksomhet på festet statsallmenningsgrunn. Det kan eksempelvis være campingplasser, høyfjellshoteller eller lignende.

Flere av disse bedriftene erfarer at staten ved Statskog SF sier opp eldre festekontrakter og krever store økninger i festeavgiftene på bakgrunn av nye takseringer gjort av Statskog selv. Mange ønsker som følge av dette å innløse tomtene for å få bedre sikkerhet for driften og bedre pantsikring knyttet til investeringer. Bedriftene dette gjelder driver gjerne kapitalkrevende næring med små for tjenestemarginer i næringsfattige kommuner.

Hovedregelen i fjellova § 13 er at statsallmenningsgrunn ikke kan avhendes. Det er to unntak fra dette. Det første gjelder allmenningsgrunn som er dyrket eller skal brukes som gårdsbruk, eller som tilleggsjord til gårdsbruk. Det andre gjelder grunn til byggetomter, som kan avhendes i «særlege tilfelle», og innløsning av boligtomter etter tomtfestelova.

Næringsdrivende kan på denne bakgrunn ikke kjøpe eiendommen de har festet på statsallmenningsgrunn. Til tross for dette er det ifølge NHO Reiseliv like-

vel eksempler på at noen bedrifter har fått kjøpe sin grunn av Statskog. Det gir et forvirrende bilde av hvorvidt forbudet i fjellova faktisk praktiseres.

Det er åpenbare og legitime hensyn som er styrende for dagens avhendingsforbud mot statsallmenningsgrunn i fjellova. Statskog SF er en aktør som forvalter store arealer til fellesskapets beste. Næringsfattige kommuner med lave befolkningstall må imidlertid kunne leve av det næringslivet de har og er avhengige av gode rammebetingelser. Å feste tomt på statsallmenningsgrunn viser seg i flere tilfeller å bli svært kostbart når Statskog øker festeavgiftene uten at det har skjedd en tilsvarende økning i overskuddet til de aktuelle bedriftene.

Forslagsstillerne mener det også burde være et unntak i fjellova for salg av næringseiendom på visse vilkår. Disse vilkårene kan eksempelvis være at det må være lokal enighet rundt et salg i den aktuelle kommunen. Med lokal enighet menes også at fjellstyrene får anledning til å uttale seg før eventuell avhending.

I tillegg kan det være grunn til å se på retningslinjene Statskog bruker for å fastsette festeavgiften. Det er i dag som hovedregel Statskog selv som takserer eiendommene og fastsetter festesum på bakgrunn av takseringen. Det skjer ingen forhandlinger med de involverte parter.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

- Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag som sikrer et unntak i fjellova for avhending av næringseiendom på statsallmen-

ningsgrunn i de tilfeller der det er lokal enighet om dette.

2. Stortinget ber regjeringen gjennomgå Statskog sine retningslinjer for fastsetting av festeavgifter slik at

disse følger konsumprisindeksen, og vurdere om takst bør settes av en uavhengig tredjepart.

8. november 2023

Anna Molberg

Kari-Anne Jønnes

Mahmoud Farahmand

Olve Grotle

Trond Helleland